Prima instanță: Judecătoria *****, sediul Central judecător: Guțan Vitalie
Dosarul nr. 2ai-321/23
2-19100478-02-2ai-12102023

D E C I Z I E

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel *****

29 februarie 2024
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Ion Țurcan
Judecătorii Ruxanda Pulbere și Ala Malîi

examinând în lipsa părților, cererea de apel depusă de lichidatorul SRL ”Grinvitas”, în proces de faliment, Anatolie Gîndea, împotriva hotărârii Judecătoriei ***** (sediul Central) din 26 iunie 2023, emisă în cauza civilă la cererea înaintată de SRL ”Grinvitas” în procedura falimentului împotriva SRL ”Agroimpuls” în procedura falimentului și SRL ”*****” privind anularea actelor juridice,

c o n s t a t ă:

Pretențiile acțiunii:

La 30 mai 2019, lichidatorul SRL ”Grinvitas” în procedura falimentului, Gîndea Anatolie, a înaintat acțiune împotriva SRL ”Agroimpuls” în procedura falimentului și SRL ”*****”, solicitând constatarea nulității contractului de cesiune a dreptului de creanță nr. 003-2014 din 27 noiembrie 2014 încheiat între SRL ”Grinvitas” și SRL ”Agroimpuls”, în efectul nulității contractului de cesiune a dreptului de creanță nr. 003-2014 din 27 noiembrie 2014 încheiat între SRL ”Grinvitas” și SRL ”Agroimpuls”, repunerea părților în poziția inițială și încasarea de la SRL ”*****” în folosul SRL ”Grinvitas” a sumei de 513 047,60 lei.

În motivarea cererii, lichidatorul a invocat că, la 02 iunie 2015 a fost emisă hotărârea nr. 2i-143/16 prin care s-a dispus intentarea procedurii de insolvabilitate a SRL ”Grinvitas”, iar în calitate de lichidator a fost numit administratorul autorizat Dorfman Ludmila.

Prin încheierea Curții de Apel ***** din 28 iunie 2016, s-a dispus intentarea procedurii de faliment față de SRL ”Grinvitas”, iar în calitate de lichidator a fost numit Gîndea Anatolie.

La 09 aprilie 2019, în adresa SRL ”*****” a fost expediată o somație privind înființarea popririi în sumă de 513 047,60 lei, ce rezultă din facturile fiscale nr. ***** din 04 august 2014; nr. ***** din 06 august 2014 și nr. ***** din 01 septembrie 2014.

La 24 aprilie 2019, SRL ”*****” a expediat prin poștă contractul de cesiune a dreptului de creanță nr. 003-2014 din 27 noiembrie 2014, încheiat între SRL ”Grinvitas” și SRL ”Agroimpuls”, prin care, SRL ”Grinvitas” a cesionat către SRL ”Agroimpuls”, dreptul său de creanță în sumă de 513 047,60 lei care îl avea față de SRL ”*****”.

De asemenea, potrivit punctului 2. 2 al contractului de cesiune a dreptului de creanță nr. 003-2014 din 27 noiembrie 2014, SRL ”Agroimpuls” efectuează decontările cu SRL ”Grinvitas” în baza Actului de verificare decontările reciproce între acestea.

A mai menționat faptul precum că, chipurile SRL ”Grinvitas” are o datorie față de SRL ”Agroimpuls” formată anterior, iar SRL ”Agroimpuls” prin prezentul contract de cesiune al creanțelor are o datorie față de SRL ”Grinvitas” și prin actul de verificare au stins reciproc datoriile existente.

Conform punctului 2. 4. al contractului de cesiune din 27 noiembrie 2014, întru confirmarea dreptului de creanță a executării obligațiilor de SRL ”*****” nominalizate în art. 1 din prezentul contract, SRL ”Grinvitas” transmite SRL ”Agroimpuls” toată documentația necesară, generatoare a dreptului de creanță ce constituie obiectul prezentului contract.

Mai menționează că, toate facturile în original exemplarul 2 se află la SRL ”Grinvitas” care sunt anexate la prezenta cerere, prin urmare constată că contractual de cesiune este unul fictiv și simulat, care de fapt camuflează deposedarea SRL ”Grinvitas” de bunurile sale prin ce au și fost prejudiciați creditorii.

Suplimentar, datoria SRL ”Grinvitas” față de SRL ”Agroimpuls” este una fictivă și frauduloasă, formată în temeiul unor acte simulate și fictive, având drept scop scoaterea activelor din cadrul companiei SRL ”Grinvitas”.

A indicat că, la 30 iunie 2014, a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare cu nr. 1826, prin care SRL ”Agroimpuls”, reprezentată de Moșneaga Alexandru în baza procurii nr. 713, a vândut către SRL ”Grinvitas”, reprezentată de administratorul Fedorișin Boris, bunul imobil, situat în r-ul Edineț, or. Cupcini, str. Alexei Mateevici, nr. 5, construcție cu numărul cadastral 4102100605201 cu suprafața de 332,7 m^2.

Potrivit punctului 3. 1. al contractului menționat, prețul vânzării imobilului înstrăinat stabilit de părți constituie 6 000 000 lei, achitați integral până la momentul semnării prezentului contract.

Totodată, potrivit punctului 3. 2. al contractului de vânzare-cumpărare, prețul normativ a imobilului înstrăinat, conform Certificatului cu privire la valoarea bunului imobil eliberat de către OCT Edineț Cadastru, constituie 77 511 lei.

Susține că, potrivit raportului de evaluare efectuat de SRL ”Adrem Profil” în cadrul procesului de insolvabilitate, bunul imobil situat în r-ul Edineț, or. Cupcini, str. Alexei Mateevici, nr. 5, construcție cu numărul cadastral 4102100605201, cu suprafața de 332,7 m^2, a fost evaluat la valoarea de piață la suma de 185 760 lei.

Astfel, valoarea maximă a bunului imobil, situat în r-ul Edineț, or. Cupcini, str. Alexei Mateevici, nr. 5, construcție cu numărul cadastral 4102100605201, cu suprafața de 332,7 m^2, este de aproximativ 200 000 lei și nicidecum prețul care a fost achitat de 6 000 000 lei.

Mai susține că, din prețul cu care a fost cumpărat bunul menționat, reiese că un m^2 costă aproximativ 18 000 lei, adică în jur de 900 Euro. Ori, vizualizând pozele din raportul de evaluare, se vede că bunul se află într-o stare deplorabilă și a fost construit în perioada sovietică, iar menirea lui a fost baia centrală, care nu funcționează de câteva decenii.

Astfel, prestația SRL ”Grinvitas” prin achitarea prețului de 6 000 000 lei pentru bunul procurat este vădit mai mare de cât cea primită, adică de cât primirea unui bun părăsit și într-o stare deplorabilă.

Consideră că scopul încheierii contractului de vânzare-cumpărare la condiții vădit disproporționale prestației primite, este de a mări datoriile SRL ”Grinvitas” față de SRL ”Agroimpuls”, pentru că în contul datoriei date să fie cesionate creanțe certe și exigibile ca în cazul dat.

În contextul împrejurărilor de mai sus, prin prisma prevederilor art. 207 din Codul civil, având în vedere că cesiunea realizată în prezentul caz a avut ca cauză și scop stingerea datoriei fictive față de SRL ”Agroimpuls” în mărime de 161 854,49 lei, fapt ce se confirmă prin efectele stipulate nemijlocit în contractul de cesiune a dreptului de creanță din 27 noiembrie 2014, se atestă că cesiunea efectuată și actele juridice întocmite în acest sens, sunt contrare normei imperative de drept nominalizate mai sus, deoarece creanța SRL ”Agroimpuls” față de SRL ”Grinvitas” este una fictivă, având ca scop scoaterea activelor din SRL ”Grinvitas” prin diferite contracte de cesiune a creanțelor.

Prin urmare încheierea acestei tranzacții de cesiune chipurile de stingere a creanței a fost scoaterea de active din cadrul SRL ”Grinvitas” în detrimentul celorlalți creditori, iar ca rezultat nu au fost stinse creanțe față de creditori în sumă de aproximativ 100 000 000 lei.

Cu referire a prevederile art. 216-220, 221 din Codul civil, consideră că, contractul de cesiune a dreptului creanței din 27 noiembrie 2014, este lovit de nulitate absolută și urmează a fi constatat ca nul de către instanța judecătorească.

Aprecierea primei instanțe:

Prin hotărârea Judecătoriei *****, sediul central, din 26 iunie 2023, cererea de chemare în judecată depusă de SRL ”Grinvitas” a fost respinsă ca neîntemeiată.

Pretențiile apelului:

La 05 iulie 2023, SRL ”Grinvitas” a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei *****, sediul central, din 26 iunie 2023, iar la 19 octombrie 2023 a fost înregistrată cererea de apel motivată, prin care s-a solicitat casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii precum a fost formulată.

În motivarea cererii de apel, lichidatorul SRL ”Grinvitas”, în proces de faliment, Anatolie Gîndea, reiterând circumstanțele expuse în cererea de chemare în judecată, apelantul a indicat că instanța de fond a încălcat și aplicat greșit normele de drept material, prin urmare, hotărârea instanței de fond este ilegală și neîntemeiată urmând a fi casată.

Astfel, apelantul a remarcat că, prin hotărârea irevocabilă a Judecătoriei ***** (sediul central) din 24 ianuarie 2023, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de lichidatorul SRL ”Grinvitas” și declarată nulitatea pct. 3. 1. din contractul de vînzare-cumpărare nr. 1826 din 30 iunie 2014 încheiat între SRL „Grinvitas” și SRL „Agroimpuls” prin care s-a înstrăinat bunul imobil cu nr. cadastral 4102100605201, construcție cu suprafața de 332,7 m^2, situat în r-ul Edineț, or. Cupcini, str. Alexei Mateevici, nr. 5, în partea în care prețul bunului depășește suma de 227 335 lei, cu repunerea părților contractante în situația inițială și anume: - S-a obligat SRL ”Agroimpuls” să achite în beneficiul SRL „Grinvitas”, diferența dintre prețul stabilit în pct. 3. 1. din contract în mărime de 6 000 000 lei și prețul mediu de piață a bunului imobil în sumă de 227 335 lei, cumpărat în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr. 1826 din 30 iunie 2014, adică suma de 5 772 665 lei.

De asemenea, conform hotărârii nr. 795-17/18 din 13 mai 2022 (menținută prin decizia Curții de Apel ***** din 24 ianuarie 2023), instanța de judecată a admis cererea de chemare în judecată depusă de SRL ”Grinvitas” în proces de faliment și a declarat nul contractul nr. 2069 încheiat la 15 decembrie 2014 între SRL ”Grinvitas” și SRL ”Agroimpuls” de vânzare-cumpărare a bunului imobil situat în r-ul Dondușeni, com. Telești, construcție garaj cu suprafața de 121 m^2, nr. cadastral 344411003201, cu repunerea părților în poziție inițială, precum și factura fiscală nr. DV4981808 din 18 decembrie 2014 eliberată de SRL ”Agroimpuls” pe numele cumpărătorului SRL ”Grinvitas” în mărime de 5 800 000 lei.

Prin urmare, având în vedere că cesiunea realizată în prezentul caz a avut ca cauză și scop stingerea datoriei fictive față de SRL ”Agroimpuls” în mărime de 513 047, 60 lei, fapt ce se confirmă prin efectele stipulate nemijlocit în contractul

de cesiune a dreptului de creanță din 27 noiembrie 2014, se atestă că cesiunea efectuată și actele juridice întocmite în acest sens, sunt contrare prevederilor art. 207 alin. (1) din Codul civil, deoarece creanța SRL ”Agroimpuls” față de SRL ”Grinvitas” este una fictivă având ca scop scoaterea activelor din contul apelantei prin diferite contracte de cesiune a creanțelor.

Termenul de declarare a apelului:

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În acest context, având în vedere că dispozitivul hotărârii Judecătoriei *****, sediul central, a fost pronunțat la 26 iunie 2023, iar cererea de apel a fost depusă la 05 iulie 2023, Colegiul civil constată că apelul a fost declarat în termenul legal.

Aprecierea instanței de apel:

Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma materialelor din dosar și în raport cu prevederile legislației în vigoare, Colegiul civil consideră că apelul declarat este neîntemeiat și urmează a fi respins, din următoarele motive.

Potrivit art. 385 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

De asemenea, potrivit art. 373 alin. alin. (1), (2), (5) din Codul de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În esență, după cum rezultă din materialele dosarului, prin hotărârea Curții de Apel ***** din 02 iunie 2015, a fost constatată insolvabilitatea SRL ”Grinvitas” și intentat procesul de insolvabilitate față de aceasta, iar prin încheierea Curții de Apel ***** din 28 iunie 2016, a fost dispusă intentarea procedurii de faliment față de SRL ”Grinvitas”, iar în calitate de lichidator a fost numit Gîndea Anatolie.

Totodată, potrivit facturilor fiscale din perioada 04 august 2014 – 01 septembrie 2014, anexate la dosar, SRL ”Grinvitas” a vândut către SRL ”*****” produse în mărime totală de 513 047,60 lei.

În același timp, la 30 iunie 2014 a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare cu nr. 1826, prin care SRL ”Agroimpuls” i-a vândut SRL ”Grinvitas”,

bunul imobil situat în r-ul Edineț, or. Cupcini, str. Alexei Mateevici, nr. 5, construcție cu nr. cadastral 4102100605201, cu suprafața de 332,7 m^2, la prețul de 6 000 000 lei, achitați integral până la momentul semnării prezentului contract.

Ulterior, la 27 noiembrie 2014, între SRL ”Grinvitas” și SRL ”Agroimpuls” a fost încheiat contractul de cesiune a dreptului de creanță nr. 003-2014 prin care, SRL ”Grinvitas” a cedat către SRL ”Agroimpuls” dreptul de creanță deținut față de SRL ”*****” în mărime de 513 047, 60 lei.

La caz, invocând ilegalitatea și caracterul fictiv al contractului de cesiune a dreptului de creanță nr. 003-2014 din 27 noiembrie 2014, lichidatorul SRL ”Grinvitas” în procedura falimentului, Gîndea Anatolie a înaintat prezenta contestație în instanța de judecată.

Fiind învestită cu soluționarea cauzei în fond, prin hotărârea din 26 iunie 2023, Judecătoria *****, sediul central, a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de SRL ”Grinvitas”.

În materie de drept, Colegiul civil menționează că potrivit prevederilor art. 104 lit. a) și c) din Legea insolvabilității (în redacția în vigoare la momentul înaintării cererii de chemare în judecată), pe tot parcursul perioadei de observație, al procedurii de insolvabilitate, al procedurii falimentului și/sau al procedurii de restructurare, dacă afectează bunurile debitorului, administratorul/lichidatorul poate introduce în instanța de insolvabilitate acțiuni în vederea anulării: oricărui act juridic fictiv sau fraudulos încheiat de debitor în ultimii 3 ani precedenți intentării procedurii de insolvabilitate, care a afectat drepturile creditorilor; tranzacțiilor încheiate în ultimii 3 ani precedenți înaintării cererii introductive, în care prestația debitorului este vădit mai mare decât cea primită.

De asemenea, potrivit art. 104 alin. (1) lit. a) și c) din Legea insolvabilității (la momentul examinării prezentei acțiuni), după intentarea procedurii de insolvabilitate, administratorul/ lichidatorul sau oricare creditor care are interes legitim, cu acordul administratorului/lichidatorului, poate introduce în instanța de insolvabilitate acțiuni (inclusiv acțiuni reconvenționale) în vederea anulării: oricărui act juridic încheiat de către debitor în ultimii 2 ani precedenți înaintării cererii introductive cu intenția de a împiedica, a întârzia sau a complica posibilitatea de stingere a creanțelor creditorilor, care a afectat drepturile creditorilor; transferurilor de bunuri sau asumarea de obligații de către debitor, făcute în ultimii 2 ani precedenți înaintării cererii introductive, în care prestația debitorului este vădit mai mare decât cea primită.

Cu referire la contractul de vânzare-cumpărare nr. 1826 din 30 iunie 2014, prin care SRL ”Agroimpuls” i-a vândut SRL ”Grinvitas” bunul imobil situat în r-ul Edineț, or. Cupcini, str. Alexei Mateevici, nr. 5, construcție cu numărul cadastral 4102100605201, cu suprafața de 332,7 m^2, la prețul de 6 000 000 lei, achitați integral până la momentul semnării prezentului contract, Colegiul civil

reține că, potrivit conceptului lichidatorului, prestația SRL ”Grinvitas” prin achitarea prețului de 6 000 000 lei pentru bunul procurat, este vădit mai mare decât cea primită, adică decât primirea unui bun părăsit și într-o stare deplorabilă, reieșind din raportul de evaluare efectuat de SRL ”Adrem Profil” în cadrul procesului de insolvabilitate, prin care bunul imobil a fost evaluat la valoarea de piață de 185 760 lei.

De asemenea, potrivit aspectului invocat de către lichidatorul/apelant, contractul de cesiune a dreptului de creanță nr. 003-2014 din 27 noiembrie 2014, a fost încheiat cu scopul stingerii datoriei de 513 047,60 lei, inexistente ca atare, adică false, fiind una fictivă și având ca scop scoaterea activelor SRL ”Grinvitas” prin diferite contracte de cesiune.

Totodată, potrivit hotărârii Judecătoriei *****, sediul central din 24 ianuarie 2023, a fost declarată nulitatea pct. 3.1 din contractul de vânzare-cumpărare nr. 1826 din 30 iunie 2014, în partea în care prețul bunului depășește suma de 227 335 lei și au fost repuse părțile în poziție inițială prin obligarea SRL ”Agroimpuls” să achite în beneficiul SRL ”Grinvitas” diferența dintre prețul stabilit în pct. 3.1 din contract de 6 000 000 lei și prețul mediu de piață a bunului imobil în sumă de 227 335 lei, adică suma de 5 772 665 lei.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel reține că, potrivit hotărârii Judecătoriei *****, sediul central din 13 mai 2022 (menținută prin decizia Curții de Apel ***** din 24 ianuarie 2023), a fost declarat nul și contractul de vânzare cumpărare nr. 2069 din 15 decembrie 2014, prin care SRL ”Agroimpuls” i-a vândut SRL ”Grinvitas”, bunul imobil situat în r-ul Dondușeni, com. Telești, sat. Telești, construcție garaj cu numărul cadastral 344411003201 cu suprafața de 121 m^2, la prețul de 5 800 000 lei, cu repunerea părților la poziția inițială.

Astfel, Colegiul civil consideră declarative argumentele și pretențiile expuse de către lichidatorul SRL ”Grinvitas” în procedura falimentului, Gîndea Anatolie, în prezenta acțiune, or, după cum rezultă din cele expuse supra, este de remarcat că, SRL ”Grinvitas” în procedura falimentului, și-a realizat dreptul de creanță, obținând în temeiul hotărârii Judecătoriei *****, sediul central din 24 ianuarie 2023 și a hotărârii Judecătoriei *****, sediul central din 13 mai 2022, drepturile de creanță față de SRL ”Agroimpuls”, de altfel fiind validat ca creditor chirografar de rangul V cu suma totală de 11 572 665 lei față de față de debitorul SRL ”Agroimpuls”. (f. d. 114)

Or, admiterea acțiunii date în sensul formulat și declararea nulității contractului de cesiune nr. 003-2014 din 27 noiembrie 2014, cu aducerea părților la poziția inițială, ar presupune dubla executare a drepturilor de creanță în temeiul acelorași raporturi juridice.

În aceeași ordine de idei, Colegiul civil apreciază ca întemeiată concluzia instanței de fond cu privire la temeiul legal al pretențiilor SRL ”Grinvitas” prin

prisma art. 104 din Legea insolvabilității, or, în speță obiect al litigiului î-l constituie contractul de cesiune a creanței nr. 003-2014 din 27 noiembrie 2014 și nu contractul de vânzare-cumpărare nr. 1826 din 30 iunie 2014 sau nr. 2069 din 15 decembrie 2014, respectiv, art. 104 lit. c) din Legea insolvabilității nu este aplicabilă la caz, or, aceasta se referă la prestația debitorului vădit mai mare decât cea primită.

De asemenea, cu referire la contractul de cesiune a creanței nr. 003-2014 din 27 noiembrie 2014, Colegiul civil apreciază punctul de vedere al primei instanțe, or, pe lângă faptul că nu se poate constata care anume prestație a debitorului SRL ”Grinvitas” este mai mare decât cea primită, este de menționat că, prin actul evocat supra, SRL ”Grinvitas” a livrat către SRL ”*****” produse în asortiment (îngrășăminte minerale și pesticide) în valoare de 513 047,60 lei și a cesionat către SRL ”Agroimpuls” drepturi de creanță în același cuantum, pe când creanța validată a SRL ”Grinvitas” față de SRL ”Agroimpuls”, constituie 11 572 665 lei, o sumă substanțial mai mare decât cea reflectată în contractul de cesiune a creanței.

Suplimentar, Colegiul civil consideră lipsa de temei pentru a reține ca întemeiate pretențiile/argumentele apelantei înaintate prin prisma art. 104 lit. a) din Legea insolvabilității, or, pentru a declara nulitatea contractului de cesiune a dreptului de creanță nr. 003- 2014 din 27 noiembrie 2014 în temeiul normei citate, trebuie demonstrat caracterul fictiv sau fraudulos al acestuia.

Astfel, reiterând aspectul legal specificat de către prima instanță, asupra pretenției reflectate supra, Colegiul civil menționează că, potrivit prevederilor art. 207 alin. (1)-(3) din Codul civil (în vigoare la momentul apariției raporturilor civile contestate), actul juridic civil încheiat fără cauză ori fondat pe o cauză falsă sau ilicită nu poate avea nici un efect. Cauza actului juridic se prezumă până la proba contrară. Este ilicită cauza care contravine legii, ordinii publice sau bunelor moravuri.

Deci, cauza (scopul) este obiectivul urmărit la încheierea actului juridic civil, este acel interes pe care autorul (părțile) actului juridic caută să-l satisfacă.

Cauza actului juridic civil constă din două elemente: elementul obiectiv și elementul subiectiv.

Elementul obiectiv constă în scopul imediat, direct, numit și scopul obligației, este abstract și invariabil în cadrul unei anumite categorii de acte juridice civile.

Scopul imediat este: - considerarea (reprezentarea mintală) a contraprestației cocontractantului – în contractele sinalagmatice cu titlu oneros; - considerarea remiterii bunului – în actele reale; - intenția de a gratifica – în contractele cu titlu gratuit; - considerarea unei împrejurări viitoare și incerte de care depinde survenirea efectelor – în contractele aleatorii.

Elementul subiectiv constă în scopul mediat, numit și scopul actului juridic, este concret și variabil de la act la act juridic și de la persoană la persoană.

Scopul mediat este motivul determinant al încheierii actului juridic civil și se referă sau la însușirile unei prestații sau la calitățile unei persoane.

Astfel eroarea asupra calităților esențiale obiectului prestației sau asupra persoanei , în cazul când identitatea acestuia este motivul determinant al încheierii actului juridic, poate atrage nulitatea actului (art. 227).

Scopul imediat și scopul mediat au, de regulă, domeniul său de aplicare: primul permite de a verifica dacă cauza există, iar al doilea – dacă ea este reală, licită și morală.

Pentru a fi valabilă cauza actului juridic civil trebuie să îndeplinească următoarele condiții: a) să existe, b) să fie reală, c) să fie licită și morală.

a) Existența ca condiție de valabilitate a cauzei este formulată în alin.(1) al prezentului articol: "actul juridic civil încheiat fără cauză… nu poate avea nici un efect". Inexistența cauzei ține de scopul imediat al actului. Astfel, în contractele sinalagmatice obligația unei părți este lipsită de cauză atunci când partea contractului nu poate primi contraprestația la care este îndreptățită. Obligația cumpărătorului este fără cauză atunci când bunul ce constituie obiect al contractului a pierit înaintea încheierii acestuia. În contractele reale se poate vorbi de inexistența cauzei atunci când remiterea bunului nu a avut loc. De exemplu, este lipsită de cauză obligația unei persoane de a restitui o sumă de bani pe care în realitate nu a primit-o. Deoarece cauza este un element constitutiv al actului juridic fără de care acesta nu poate exista, inexistența cauzei trebuie sancționată cu nulitatea absolută (art. 217).

b) Condiția de valabilitate a cauzei – să fie reală - este formulată tot în alineatul 1: "actul juridic civil... fondat pe o cauză falsă… nu poate avea nici un efect." Cauza falsă este strâns legată de eroare – viciu de consimțământ (art. 227). Uneori cauza falsă este echivalentă cu absența cauzei: cocontractantul credea în existența cauzei atunci când ea nu exista. Ca consecință a similitudinii dintre cauza falsă și eroare, sancțiunea trebuie să fie, ca pentru orice viciu de consimțământ, nulitatea relativă (art. 218).

c) Conform aceluiași alineat (1) "actul juridic civil… fondat pe o cauză ilicită… nu poate avea nici un efect". Conținutul acestei condiții este precizat în alineatul (3): "este ilicită cauza care contravine legii, ordinii publice sau bunelor moravuri".

În privința cauzei ce contravine legii este de reținut că actul juridic este nul doar dacă el contravine normelor imperative ale legii și dacă legea nu prevede altfel (art. 220 alin.(1)).

Potrivit prevederilor art. 216 alin. (1) din Codul civil, actul juridic este nul în temeiurile prevăzute de prezentul cod (nulitate absolută).

Iar potrivit art. 217 alin. (1)-(3) din Codul civil, nulitatea absolută a actului juridic poate fi invocată de orice persoană care are un interes născut și actual.

Instanța de judecată o invocă din oficiu. Nulitatea absolută nu poate fi înlăturată prin confirmarea de către părți a actului lovit de nulitate. Acțiunea în constatare a nulității absolute este imprescriptibilă.

În conformitate cu prevederile art. 219 alin. (1) și (2) din Codul civil, actul juridic nul încetează cu efect retroactiv din momentul încheierii. Dacă din conținutul său rezultă că poate înceta numai pentru viitor, actul juridic nu va produce efecte pentru viitor. Fiecare parte trebuie să restituie tot ceea ce a primit în baza actului juridic nul, iar în cazul imposibilității de restituire, este obligată să plătească contravaloarea prestației.

În același timp, potrivit prevederilor art. 220 alin. (1) din Codul civil, actul juridic sau clauza care contravin normelor imperative sunt nule dacă legea nu prevede altfel.

Potrivit prevederilor art. 221 alin. (1) din Codul civil, actul juridic încheiat fără intenția de a produce efecte juridice (actul juridic fictiv) este nul.

Astfel, actele juridice fictive și cele simulate au menirea să creeze o aparență juridică pentru terți și implică: o neconcordanță intenționată între voința reală și voința declarată; această neconcordanță are ca scop amăgirea terților.

Motivele actelor juridice fictive și simulate pot fi diferite: ocolirea unor dispoziții legale imperative, fraudarea fiscului sau a creditorilor, ascunderea față de public a anumitor operații juridice, etc.

Actul juridic încheiat fără intenția de a produce efecte juridice (actul juridic fictiv) este lovit de nulitate absolută, deoarece în cazul acestui act lipsește unul din elementele definitorii ale actului juridic consfințit în art. 195 – intenția de a da naștere, modifica, sau stinge drepturi și obligații civile. Manifestarea de voință în cazul actului juridic fictiv este falsă și are ca scop inducerea în eroare a altor persoane, creând aparența existenței actului juridic în realitate.

Astfel, reținând dispozițiile normelor legale menționate supra, prin prisma circumstanțelor elucidate din materialele cauzei, Colegiul civil apreciază ca întemeiată și legală concluzia primei instanțe cu referire la faptul că, contractul de cesiune a dreptului de creanță nr. 003-2014 din 27 noiembrie 2014, nu poartă un caracter fictiv și nici fraudulos, deoarece, la momentul încheierii lui, SRL ”*****” datora SRL ”Grinvitas” suma de 513 047,60 lei, potrivit facturilor fiscale nr. ***** din 04 august 2014; nr. ***** din 06 august 2014 și nr. ***** din 01 septembrie 2014, creanță care a fost cesionată către SRL ”Agroimpuls”, iar SRL ”Grinvitas” a fost validat față de SRL ”Agroimpuls”, ceea ce certifică cu certitudine caracterul real al tranzacțiilor și înlătură caracterul fictiv.

Complementar, relațiile contractuale între SRL ”Grinvitas” și SRL ”Agroimpuls”, materializate prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 1826 din 30 iunie 2014, prin care SRL ”Agroimpuls” i-a vândut SRL ”Grinvitas” bunul imobil situat în r-ul Edineț, or. Cupcini, str. Alexei Mateevici, nr. 5, construcție cu nr.

cadastral 4102100605201, cu suprafața de 332,7 m^2 la prețul de 6 000 000 lei, și nr. 2069 din 15 decembrie 2014, prin care SRL ”Agroimpuls” i-a vândut către SRL ”Grinvitas” bunul imobil situat în r-ul Dondușeni, com. Telești, sat. Telești, contrucție garaj cu numărul cadastral 344411003201 cu suprafața de 121 m^2 la prețul de 5 800 000 lei, nu pot afecta valabilitatea actelor juridice contestate, deoarece SRL ”*****” nu este parte a acestor relații, iar caracterul real al contractului de cesiune a dreptului de creanță nr. 003-2014 din 27 noiembrie 2014 a fost pe deplin demonstrat.

În acest sens, instanța de apel consideră irelevante și argumentele lichidatorului SRL ”Grinvitas”, în proces de faliment, Anatolie Gîndea, precum că prin actele juridice contestate s-a diminuat masa patrimonială a debitorului în detrimentul intereselor creditorilor.

Suplimentar, în susținerea concluziei primei instanțe și, respectiv menținerea actului judecătoresc atacat cu apel, Colegiul civil menționează că potrivit prevederilor art. 372 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces au dreptul să prezinte noi probe dacă au fost în imposibilitatea să o facă la examinarea pricinii în primă instanță.

De asemenea, este necesar de a concretiza, că instanța de apel în esența sa este o continuare a instanței de fond, astfel circumstanțele și probele care nu au putut fi prezentate în prima instanță, dar au o importanță majoră în soluționarea litigiului urmează să fie prezentate în instanța de apel.

Cu toate acestea, argumentele apelantului nu se referă la încălcarea esențială de către prima instanță a unor prevederi legale, nu pot demonstra veridicitatea pretențiilor sale.

Colegiul civil nu va reține argumentele apelantului SRL ”Grinvitas” în sensul invocat supra, dispunînd respingerea cererii de apel, considerînd că soluția primei instanțe este rezultatul unei interpretări corecte a normelor de drept material, cu aprecierea juridică cuvenită a probelor în conformitate cu art. 130 Codul de procedură civilă și respectării prevederilor art. 121, art. 122 Codul de procedură civilă.

Distinct de cele indicate, instanța de apel, prin prisma jurisprudenței CEDO și anume cauza Rebait și alții vs France nr. 26561/1995, unde Comisia a menționat că ”. . . art. 6 § 1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes. . . ”, consideră necesar de a respinge și alte argumente invocate în cererea de apel, mai mult că acestea nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, care ar duce la anularea actului judecătoresc atacat cu apel.

Astfel, dat fiind că argumentele apelantului sunt nefondate și combătute integral prin concluziile relatate supra, în speță lipsind temeiuri legale pentru casarea hotărârii contestate, Colegiul conchide că apelul declarat este nefondat și pasibil de a fi respins.

Luând în considerație cele expuse, Colegiul civil consideră necesar de a respinge cererea de apel declarată de SRL ”Grinvitas” și a menține hotărârea Judecătoriei *****, sediul central 26 iunie 2023.

În conformitate cu prevederile art. 385 lit. a), 390 CPC, Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ

d e c i d e:

Se respinge cererea de apel depusă de lichidatorul SRL ”Grinvitas”, în proces de faliment, Anatolie Gîndea.

Se menține hotărârea Judecătoriei ***** (sediul Central) din 26 iunie 2023, emisă în cauza civilă la cererea înaintată de SRL ”Grinvitas” în procedura falimentului împotriva SRL ”Agroimpuls” în procedura falimentului și SRL ”*****” privind anularea actelor juridice.

Decizia este irevocabilă de la emitere.

Președintele ședinței,
judecătorul Ion Țurcan

Judecătorii Ruxanda Pulbere

Ala Malîi